

ATTI OHRAJN

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

Pubblikazzjoni ta' applikazzjoni skont l-Artikolu 50(2)(a) tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar skemi tal-kwalità u għal prodotti agrikoli u oggettis-tal-ikel

(2015/C 115/05)

Din il-pubblikkazzjoni tikkonferixxi d-dritt ta' oppożizzjoni ghall-applikazzjoni skont l-Artikolu 51 tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (¹).

DOKUMENT UNIKU

“OGULINSKI KISELI KUPUS”/“OGULINSKO KISELO ZELJE”

Nru tal-UE: HR-PDO-0005-01233 – 27.5.2014

DPO (X) IGP ( )

1. Ismijiet

“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”

2. Stat Membru jew pajjiż terz

Ir-Repubblika tal-Kroazja

3. Deskrizzjoni tal-prodott agrikolu jew tal-ogġġett tal-ikel

3.1. Tip ta' prodott

Klassi 1.6 Frott, ġaxix u ċereali, friski jew ipproċessati

3.2. Deskrizzjoni tal-prodott li għalih japplika l-isem f'(1)

“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” [sauerkraut minn Ogulin] huwa prodott li jinkiseb permezz tal-fermentazzjoni tal-aċċidu lattiku naturali tal-kaboċċi frisk tal-varjetà indiġena ta' Ogulin.

Qabel ma titqiegħed fis-suq, l-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” fforma shiha jew imqattgħha jkollha dawn il-proprietajiet organolettici u fizikokimiċi: weraq isfar li jaġhti fl-isfar deħbi, riha karatteristika ta' prodott lattofermatat u toghma qarsa (l-aċċidu lattiku). Il-weraq tagħha jkunu rqaq, transluciċi u flessibbli hafna, u jkoll-hom vni rqaq. Il-kaboċċa kkapoċċata “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” għandha zokk twil hafna, magħruf fost in-nies fiż-żona ġeografiċa ddefinita bhala kocen, li huwa itwal minn tliet kwarti tad-dijametru tal-kaboċċa, u t-tul tiegħi jauffetwa l-forma li jkollha l-kaboċċa. Il-kaboċċa kkapoċċata “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” hija tonda u čatta. Hijha soda iżda mhijiex iebsa u hija hielsa mill-impuritajiet, u għandha kontenut ta' NaCl ta' 1,5–4 %, kontenut ta' aċċidu lattiku ta' 0,5–2,5 % u kontenut ta' aċċidu aċetiku sa massimu ta' 0,7 %. Il-qalba “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tίzen tal-inqas kilo.

3.3. Għalf (għall-prodotti li joriginaw mill-annimali biss) u materja prima (għall-prodotti pproċessati biss)

Il-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tinkiseb mill-familja tal-Brasicaceae, l-ispeċi tal-Brasica oleracea L. var. Capitata u l-varjetà indiġena ta' Ogulin. Il-karatteristiki tal-qlub li jintu żaww għall-fermentazzjoni bijolologika huma: il-weraq ta' barra ħodor ċari, il-qalba tonda u čatta, intatta, soda, ma jkollhiex irwejjah ohrajn u jkollha toghma u riha kemxejn aromatiċi.

3.4. Passi specifiċi tal-produzzjoni li jridu jsiru fit-żonja ġeografiċa ddefinita

Il-proċedura tal-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”, mit-thawwil u l-hsad sal-aċċidif-kazzjoni, trid issir fi stabbilimenti rregżistrati fiż-żonja ġeografiċa stabbilita fil-punt 4.

(¹) ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1.

3.5. Regoli specifiċi dwar it-tqattigh, it-tahkik, l-ippakkjar, ecc.

L-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” trid tkun ippakkjata fi’ żmien 24 siegha biex il-kwalità tagħha tinżamm u tkun garantita, u kif ukoll biex il-kulur u/jew it-togħma ma jinbidlux. Id-daqs tal-ippakkjar huwa ta’ nofs kilo fil-każà tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” mqattgħa bċejjeċ, u fil-każà tal-qalba shiħa, din tkun tiżen kilo u tiġi ppakkjata qalba wahda f'kull unità ta’ ppakkjar.

3.6. Regoli specifiċi dwar it-tikkettar

Ikun kif ikun l-ippakkjar, meta l-prodott jitqiegħed fis-suq, it-tikketta jrid ikollha l-iskrizzjoni “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”.

4. Deskrizzjoni fil-qosor taž-żona ġeografika

Iż-żona tal-produzzjoni tal-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” u tal-prodott lest innifsu, tkopri r-regjūn usa’ ta’ madwar il-belt żgħira ta’ Ogulin u l-municipalitajiet ta’ Josipdol, Plaški, Tounj u Saborsko, jiġifieri d-distretti tal-katast ta’ Blato, Carevo polje, Cerovnik, Hreljin Ogulinski, Janja Gora, Jezero, Josipdol, Latin, Lička Jesenica, Međedak, Modruš, Musulinski Potok, Ogulin, Oštarije, Otok Oštarijski, Plaški, Ponikve, Pothum, Petar Ogulinski, Saborsko, Skradnik, Trojvrh, Tržić Tounjski, Vitunj u Zagorje.

5. Rabta maž-żona ġeografika

L-ispecifiċità tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tinsab fil-kwalità tal-prodott, u din toħrog mill-karatteristiċi taž-żona tal-produzzjoni u l-gharfien u l-hiliet tal-persuni li jipproduċu u jipproċessawh.

Il-klima, it-tip tal-hamrija taž-żona ta’ Ogulin u l-varjetà tal-kaboċċa indiġena huma lkoll fatturi ewlenin fil-produzzjoni u fil-procress tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”.

Iż-żona tal-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” hija mikroreġjun li jinsab fil-Lbiċ tal-Kontea ta’ Karlovac, li fil-fruntiera tal-Punent tmiss mal-Kontea ta’ Primorje-Gorski Kotar u mal-Kontea ta’ Likasenj County lejn in-Nofsinhar. Din hija l-parti tal-Kroazja fejn is-subregjün ta’ taht il-muntanji jinghaqad mas-surbegħjun tal-muntanji, u hija magħrufa wkoll bhala “l-Kroazja alpina”.

Fiż-żona ġeografika ddefinita nsibu klima kontinentali, ghalkemm bil-mod il-mod tinbidel għal wahda muntanjuża. Il-klima għandha importanza minħabba l-ammont ta’ xita li tagħmel u d-distribuzzjoni tagħha u kif ukoll it-temperaturi medji tal-arja. Il-medja tax-xita li tinzel fis-sena (1 557 mm) hija oħla b’50 % minn dik fżoni ohra fejn jikbru l-kaboċċi, u fix-xitwa jinżlu ammonti akbar ta’ xita u anki ta’ borra. Il-medja tat-temperatura tal-arja matul il-perjodu (April-Settembru) li fis-ikbira il-klima hija ta’ 10,1 °C, li hija inqas mit-temperaturi fżoni ohra fejn jikbru l-kaboċċi. L-inqas temperatura meħtieġa biex tikber il-materja prima li tintuża fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tvarja bejn 1 °C u 3 °C. Il-klima hija karatterizzata mill-qabża kbira bejn it-temperaturi ta’ matul il-jum u dawk ta’ matul il-lejl, u bis-sahha ta’ dan, fis-sajf ikun hemm hafna nida. Billi l-pjanura ta’ Ogulin ma għandhiex potenzjal ghall-irrigazzjoni, in-nida tas-sajf hija fattur ewleni għas-sostenibbiltà tat-ktabbir tal-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”, li b’hekk ikollha kwantità biżżejjed ta’ umditā.

Fix-xitwa, it-temperatura medja fiż-żona tal-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” hija ta’ -5,9 °C, u din tħiġi biex il-fermentazzjoni tkompli fl-istabbilimenti apposta.

Ir-reġjun ta’ Ogulin huwa predominat minn artijiet b’hamrija omoġenja b’konsistenza grassa bil-hama jew grassa u taflija bil-hama. Matul ix-xitwa, l-ammont ġmielu ta’ borra jikkawża ghargħar fil-hamrija u b’hekk jifformu raba’ kannella u li jinhadem, li jkollu certu fond u bi proporzjon favorevoli ta’ ramel, hama u tafal. Dan it-tip ta’ hamrija fis-hafna nutrijenti organici, nitrogenu, potassju, kif ukoll ammont suffiċjenti ta’ ilma, u huwa xieraq għat-tkabbir tal-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”. Dawn il-kundizzjoni-jiet pedoklimatici specifiċi huma ideali għat-ktabbir tal-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”.

Il-prodott “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” għandu proprijetajiet morfoloġiċi specifiċi li jiddiġi tgħidha minn prodotti ohra li jsiru permezz tal-fermentazzjoni tal-varjetajiet l-ohra tal-kaboċċa friska. Il-qalba tal-kaboċċa jkollha zokk twil hafna — magħruf fost in-nies taž-żona ġeografika ddefinita bhala kocen — b’ħafna weraq irqaq, translucidi u flessibbli hafna li jkollhom vini rqaq. L-ispecifiċità tal-prodott “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tinsab fil-qalba tonda u čatta tal-kaboċċa, fil-weraq sofor tagħha u fl-irquqja tal-vini tagħhom. Saru wkoll studji xjentifici dwar dawn il-karatteristiċi specifiċi (Ferdo Vešnik, Utjecaj sorte na kvalitetu kiselog kupusa [L-impatt tal-varjetà fuq il-kwalità tal-kaboċċa aċċida], 1969, Poljoprivredna znanstvena smotra Nru 6, pp. 3–17 u Poljoprivredna znanstvena smotra Nru 18, pp. 3–17).

Specifiċità ohra tal-prodott “Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tinsab fil-preservazzjoni taż-żrieragh tal-varjetà tal-kaboċċa indiġena ta’ Ogulin fl-impriżi agrikoli taż-żona ġeografika ddefinita.

Fattur ewljeni iehor li jaffettwa kull stadju tal-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” huwa l-influwenza tal-bniedem.

Fiż-żoni tal-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”, il-prodott jingabar biss bl-idejn, u għalhekk jinħtiegu hassada esperenzati u tas-sengħa.

Il-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” ma timmaturax dejjem bl-istess mod u għalhekk jingabru qlub ta’ daqs differenti. Il-hiliet tal-hassada huma essenzjali, għax mill-esperjenza tagħhom, meta jaraw u jmissu l-prodott ikunu jafu jekk l-apparenza, is-sodizza u d-daqs humiex ta’ kwalitā biżżejjed jed biex jingabar jew le.

B’hekk jiżguraw li l-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” hija tal-kwalitā meħtieġa. Abbaži tad-daqs tal-qalba, il-hassad jiddeċiedi jekk din għandhiex titqiegħed fil-baċċini tal-fermentazzjoni, jew għandhiex titqatta’ bċejjeċ. Dan mhux possibbli fil-każ tal-hasad mekkaniku.

Biex jiżgura li l-materja prima użata fil-produzzjoni tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” ma ssiril-hiex hsara, il-hassad jagħzel il-qlub fl-ghalqa stess, ipoġġihom f’kontenit u mbaġħad iqegħedhom — b’idejh — fil-baċċini tal-fermentazzjoni.

L-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” tiġi fermentata b’metodu naturali, billi mal-kaboċċa tiżdied biss soluzzjoni čara ta’ 5–6 % ta’ melh tal-mejda, u fkundizzjonijiet anaerobiċi dan jiproduċi l-acidu lattiku, li jservi ta’ preservattiv naturali.

L-ġħarfien u l-esperjenza tal-bniedem jibqgħu fatturi importanti anki ladarba l-process tal-fermentazzjoni jkun intemm. Kull qalba tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” titneħha mill-baċċini tal-fermentazzjoni bl-idejn u mad-daqqa t’ghajnej u mal-mess, tittieħed deċiżjoni dwar jekk il-qalba hix fermentata biżżejjed.

Hekk jinkisbu l-proprjetajiet kimiċi u organolettiċi specifikati fil-punt 3.2 (Ž. Kosanović, Analitičko izvješće za Ogulinski kiseli kupus [Rapport analitiku ghall-“Ogulinski kiseli kupus”], 2010 u Modruški zbornik, *Ogulinski kiseli kupus kroz povijest* [L-istorja tal-“Ogulinski kiseli kupus”], 2008, p. 160).

L-ispecifiċità tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje” wasslet biex il-produtturi u l-processuri fiż-żona ta’ Ogulin jibdew iqiegħdu l-prodott fis-suq ippakkjat ġo vakuum. Fl-1973, dehru għall-ewwel darba fis-suq il-qlub tal-kaboċċi qarsa ppakkjati ġo vakuum bl-isem ta’ “Ogulinski kiseli kupus” (*Ogulinski kiseli kupus kroz povijest*, Modruški zbornik, sena 2. Katedra Čakavskog sabora Modruše, 2008, p. 153).

Il-fatturi pedoklimatiċi għandhom effett ġmielu fil-holqien tal-kwalitā specifika tal-“Ogulinski kiseli kupus”/“Ogulinsko kiselo zelje”. Il-mikroklima taż-żona tal-produzzjoni minn dejjem kellha u sal-lum għad għandha rwol ewljeni fl-ghażla tal-kultivari. Dan huwa kkonfermat mill-ekotipi li evolvew fir-reġjuni korrispondenti: Ogulin, Ivankovac u oħrajn (Ružica Lešić, *Povrćarstvo* [Inkabbru l-hxejjex], 2002, pp. 175 u 178).

Fi kliem Kosanović “[...] il-varjetà ta’ din il-kaboċċa miżrugħha fregjuni aktar remoti kisbet inqas qligħ u kienet ta’ kwalitā inqas mill-varjetà miżrugħha fil-pjanura ta’ Ogulin. Dan beda jsir fl-1973 u sar fdiversi postijiet u fdiversi okkażjonijiet. Minn dak iż-żmien sa madwar l-1980, l-‘Ogulinski kiseli kupus’ inżergħet fiż-żona ta’ madwar Ljubljana, Ilirska Bistrica, Varaždin, Križevci, Zemun, Futog, Velika Kladuša, Zadar, Privlaka (qrib Vinkovci), u postijiet oħrajn. L-‘Ogulinski kiseli kupus’ fl-ebda post ma kisbet l-istess riżultat jew kwalitā bhalma għamlet fil-pjanura ta’ Ogulin. L-influwenza tal-hamrija u tal-klima taż-żona hija pjuttost čara [...]” (Ž. Kosanović *Ogulinski kiseli kupus kroz povijest*, Modruški zbornik, sena 2. Katedra čakavskog sabora, 2008, p. 132).

Referenza għall-pubblikkazzjoni tal-ispecifikazzjoni tal-prodott

(L-Artikolu 6(1), it-tieni subparagrafu ta’ dan ir-Regolament)

<http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/OGULINSKO%20KISELO%20ZELJE/Izmijenjena%20Specifikacija%20proizvoda.pdf>